

Terminsbetyg i årskurs 6, våren 2016

I årskurs 6 ska eleverna få betyg i alla ämnen de läst under året. Undantaget är moderna språk som betygssätts från och med årskurs 7.¹ I natur- och samhällsorienterande ämnen kan skolor besluta att antingen sätta ett sammanfattande blockbetyg eller ämnesbetyg. Beslutet ligger hos rektor och ska utgå ifrån huruvida undervisningen i huvudsak varit ämnesövergripande eller inte.² Betygssättningen ska bygga på en bedömning av de kunskaper eleven inhämtat till och med den aktuella terminen. Kunskaperna ställs i relation till de kunskapskrav som finns för årskurs 6.³

I kursplanerna finns syfte och centralt innehåll med tillhörande kunskapskrav för vad eleverna ska ha lärt sig i respektive ämne fram till och med att de avslutar årskurs 6. Men alla ämnen behöver inte läsas i varje årskurs. Har ett ämne inte lästs under årskurs 6 ska inget betyg sättas i ämnet.⁴ Det innebär alltså att antalet ämnen som eleverna läser och betygssätts i varierar. Majoriteten av eleverna läser ändå samtliga obligatoriska ämnen under årskurs 6, men inte alla. Våren 2016 var det närmare 18 procent av eleverna som inte hade läst samtliga obligatoriska ämnen under årskurs 6. Motsvarande andel det föregående läsåret var drygt 20 procent.

Att alla elever inte läser samma och lika många ämnen under årskurs 6 påverkar jämförbarheten i resultaten mellan län, kommuner och skolenheter. Det är något som behöver beaktas då resultaten analyseras.

Syftet med betyg i årskurs 6 är att underlätta uppföljningen av elevers kunskapsutveckling, fånga upp elever som behöver extra anpassningar och särskilt stöd och ge en tydlig information om elevernas kunskapsutveckling till elever, vårdnadshavare och beslutsfattare.

Eleverna i årskurs 6

Våren 2016 avslutade totalt 108 418 elever årskurs 6.⁵ Diagram 1 visar antalet elever, fördelat efter bakgrund, för detta och föregående läsår.

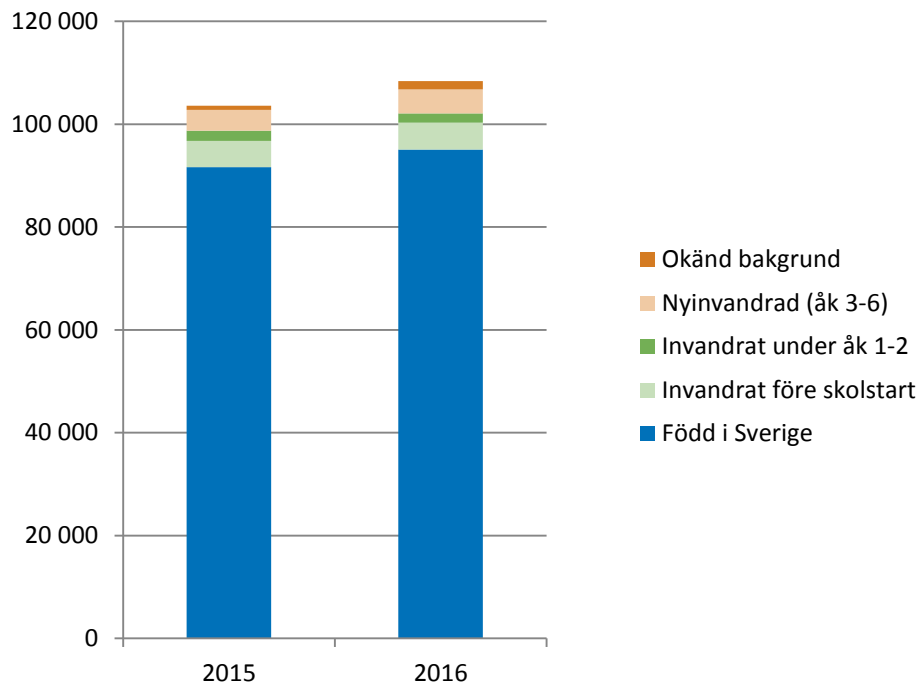
¹ Modernt språk kan eleverna läsa i årskurs 6 men betygssätts först höstterminen i årskurs 7. Se 10 kap. 15 § skollagen (2010:800).

² 10 kap. 15 §, 13 kap. 16 § skollagen (2010:800). Om eleverna får blockbetyg i natur- eller samhällsorienterande ämnen räknas detta i statistiken som ett ämne eller betyg.

³ 10 kap. 19 § skollagen (2010:800).

⁴ 3 kap. 16 §, skollagen (2010:800); 6 kap. 12 §, skolförordningen (2011:185).

⁵ Uppgifterna ingår i Sveriges Officiella Statistik och avser betyg den 18 juni för elever i grundskolan och sameskolan. Skolverket begär in uppgifter från huvudmän och skolenheter via Statistiska centralbyrån (SCB). Bakgrundsinformation har kopplats på från Registret över totalbefolkningen samt Utbildningsregistret.

Diagram 1. Antal elever i årskurs 6, våren 2015 och 2016.

Antalet elever i årskurs 6 har ökat med omkring 4 800 elever, jämfört med föregående läsår. Framförallt består ökningen av elever födda i Sverige, 3 400 elever. I övrigt består ökningen främst av elever som kommit sent till Sverige. Antalet elever som i statistiken definieras som nyinvandrade, elever som invandrat de senaste fyra åren, har ökat med drygt 600 elever.⁶ Antalet elever med okänd bakgrund har ökat med drygt 850 elever. Gruppen elever med okänd bakgrund är elever som saknar uppgift om personnummer, vilket bland annat handlar om elever som inte är folkbokförda i Sverige. De elever som förväntas ha varit kortast tid i Sverige, nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund, utgör totalt närmare 6 procent av eleverna i årskurs 6 våren 2016.

Resultat från elevernas terminsbetyg

Betyg sätts utifrån kunskapskraven i kursplanerna. Kunskapskraven utgår ifrån respektive ämnes centrala innehåll och syfte. Elevernas kunskaper bedöms utifrån betygsskalan A-F, där A-E är godkända betyg och F är ett ej godkänt betyg. Har betyg inte kunnat sättas på grund av att eleven varit frånvarande markeras detta med ett streck (-) i betygskatalogen.

Skolan har ett långtgående ansvar för att ge elever stöd så att de uppnår kunskapskraven för lägst betyget E i alla ämnen. Om skolan bedömer att andra stödinsatser inte är nog för att hjälpa en elev kan rektor ta beslut om att anpassa studiegången.⁷ Anpassad studiegång innebär att skolan frångår timplanen för en

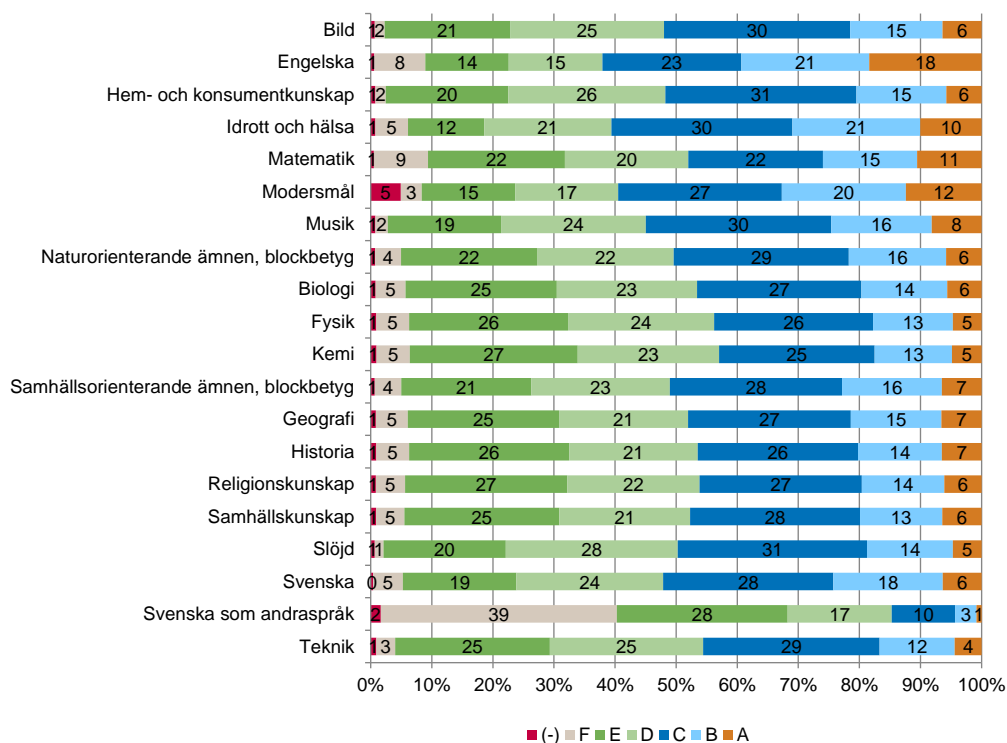
⁶ Tid för invandring baseras på när eleven blivit folkbokförd i Sverige.

⁷ 3 kap. 12 § skollagen (2010:800).

elev, till exempel genom att ta bort ämnen. Anpassad studiegång är en sista utväg för att få till en fungerande skolgång för elever där andra stödinsatser inte fungerat. Om ett eller flera ämnen anpassats bort för en elev ska det framgå i betygs katalogen.

I diagram 2 visas fördelningen av de olika betygen A-F och streck (-), för respektive ämne i årskurs 6 våren 2016.

Diagram 2. Andel elever (%) med respektive betyg i grundskolans ämnen, våren 2016.

Ämnet teckenspråk redovisas inte pga. få elever.

Både andelen med det högsta betyget A och andelen med det underkända betyget F har ökat något i de flesta ämnen. Bland de elever som erhållit ett betyg (A-F) är betygen i genomsnitt högst i ämnena modersmål, engelska och idrott och hälsa. Allra högst är betygen i engelska där 39 procent av eleverna har uppnått kunskapskraven för ett A eller ett B i ämnet. Näst efter ämnena svenska som andraspråk och matematik är det dock engelska som också har störst andel elever med det underkända betyget F. Andelen elever med streck (-), det vill säga där underlag för bedömning saknas på grund av frånvaro, är störst i ämnena modersmål (5 procent), svenska som andraspråk (2 procent) och kemi (1 procent). I övriga ämnen är andelen med streck mindre än 1 procent.

Tabell 1 visar andelen elever som uppnått godkända betyg (A-E) för respektive ämne våren 2016 jämfört med våren 2015.

Tabell 1. Andel (%) elever som uppnått godkända betyg (A-E) per ämne våren 2016 jämfört med våren 2015.

Ämne	2015	2016	Skillnad
Svenska som andraspråk	66,4	59,7	-6,7
Engelska	92,2	91,1	-1,1
Kemi	94,4	93,6	-0,8
Idrott och hälsa	94,7	93,9	-0,8
Fysik	94,5	93,7	-0,8
Biologi	95,0	94,3	-0,7
Matematik	91,3	90,6	-0,7
Teknik	96,7	96,0	-0,7
Svenska	95,3	94,7	-0,6
Modersmål	92,2	91,6	-0,5
Musik	97,7	97,2	-0,5
Geografi	94,3	93,9	-0,4
Historia	94,1	93,7	-0,4
Hem- och konsumentkunskap	98,0	97,5	-0,4
Bild	98,1	97,7	-0,4
Samhällskunskap	94,9	94,5	-0,4
Religionskunskap	94,7	94,4	-0,3
Slöjd	98,2	97,9	-0,3
Samhällsorienterande ämnen (block)	95,1	95,0	-0,2
Naturorienterande ämnen (block)	95,2	95,0	-0,1

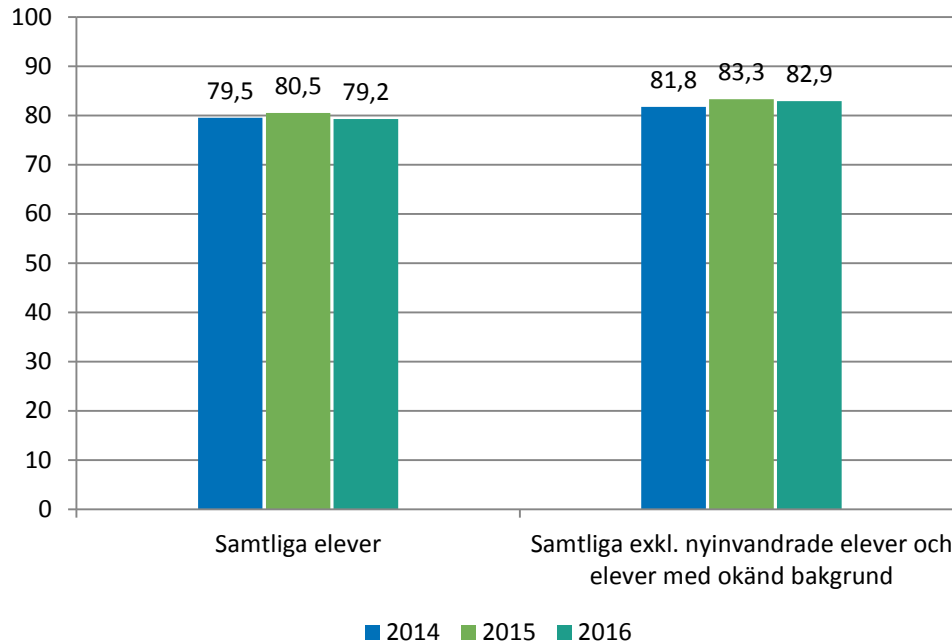
Ämnet teckenspråk redovisas inte pga. få elever.

Andelen som uppnår godkända betyg (A-E) har minskat något i samtliga ämnen jämfört med föregående läsår. Kraftigast minskning har skett i svenska som andraspråk där knappt 60 procent av eleverna uppnådde godkända betyg våren 2016. Det är nästan 7 procentenheter lägre än motsvarande andel 2015. I övriga ämnen är andelen som uppnår godkänt betyg över 90 procent och minskningen i dessa ämnen rör sig om som mest 1,1 procentenhet.

Diagram 3 visar andel elever som uppnått godkända betyg (A-E) i *alla* ämnen som eleverna läst. Till gruppen elever som inte uppnått godkända betyg i alla ämnen räknas elever med F, streck eller anpassad studiegång. Att elever med anpassad studiegång ingår i det sammanfattande måttet, till skillnad från beräkningarna för respektive ämne, är att försöka få en bild av måluppfyllelsen generellt. Resultaten i diagram 3 visas totalt och exklusive nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund.⁸ Uppdelningen görs för att belysa resultaten över tid med hänsyn till en något ökande grupp av elever som invandrat till Sverige sent och därmed inte har samma förutsättningar att uppnå godkända betyg som elever som har gått hela sin skolgång i svensk skola.

⁸ Tid för invandring baseras på när eleven blivit folkbokförd i Sverige.

Diagram 3. Andel (%) elever som uppnått godkända betyg (A-E) i alla ämnen de läst, våren 2014-2016.

Andelsberäkningarna utgår ifrån elever med A-F, streck eller anpassad studiegång.

Våren 2016 har drygt 79 procent av eleverna uppnått godkända betyg (A-E) i alla ämnen de läst. Andelen elever som uppnår godkända betyg i alla ämnen har sjunkit något jämfört med förra läsåret, oavsett om elever som invandrat till Sverige sent räknas med eller inte. Minskningen jämfört med våren 2015 är drygt 1 procentenhet för den totala elevgruppen och 0,4 procentenheter då resultaten för de senast invandrade eleverna exkluderas. Flickorna i årskurs 6 uppnår generellt bättre resultat än pojkarna, men bland såväl flickorna som pojkarna har andelen som uppnår godkända betyg i alla ämnen minskat jämfört med förra läsåret.

Närmare 83 procent av eleverna i årskurs 6 våren 2016 går i en kommunal skola och drygt 17 procent i en fristående skola. Betygen är generellt högre i fristående skolor än i kommunala skolor. De elever som går i fristående skolor har dock också generellt sett högre utbildade föräldrar än elever i kommunala skolor och bara en liten andel av de nyast invandrade eleverna går i fristående skolor. Av de närmare 6 300 elever som förväntas ha varit kortast tid i Sverige, nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund, går totalt 367 elever i fristående skolor våren 2016. Procentuellt utgör andelen nyinvandrade och elever med okänd bakgrund 2 procent i fristående skolor och närmare 7 procent i kommunala skolor.

Tabeller på Skolverkets webbplats

Vill du se de aktuella tabellerna där uppgifterna är hämtade så hittar du dem på Skolverkets webbplats www.skolverket.se under Statistik & utvärdering/ Statistik i

tabeller/ Grundskolan/ Betyg årskurs 6. I tabellerna redovisas även statistiken uppdelad på olika bakgrundsfaktorer.

I Skolverkets databas SIRIS redovisas resultaten på läns-, kommun- och skolenhetsnivå. Uppgifter för jämförelser på läns- och kommunnivå finns även i webbdatabasen Jämförelsetal, men där enbart för kommunala huvudmän. Vill du veta mer om terminsbetyg finns information på Skolverkets webbplats www.skolverket.se/bedomning